

Kevin Lim: A biometán származási garanciák európai piaca

A „The European Market for Biomethane Guarantees of Origin” című előadás bemutatja a biometán származási garanciák (GO) európai piacának múltját, jelenét és jövőjét, valamint elemzi a piaci működés főbb összefüggéseit, szereplőit és a szabályozási kereteket.

Mi az a származási garancia (GO)?

A származási garancia egy olyan könyvelési elvű nyomon követési rendszer, amely az EU-ban működik, és azt tanúsítja, hogy egy adott mennyiségű energia megújuló forrásból származik. A RED I irányelv (2009/28/EC) a megújuló villamos energiára vonatkozott, míg a RED II (2018/2001) kiterjesztette a GO alkalmazását a megújuló gázokra, így a biometánra is.

Fenntarthatósági tanúsítvány (PoS)

A PoS a fenntarthatóság igazolását szolgálja, különösen a termeléssel kapcsolatos ÜHG kibocsátás számszerűsítésével. Egyre gyakrabban merül fel az igény olyan GO-k iránt, amelyek fenntarthatósági tanúsítással (PoS) is rendelkeznek, a gyakorlatban a GO és a PoS együttes megléte szükséges magas biometán ár-prémiumok eléréséhez.

	Származási garancia (Guarantee of Origin)	Fenntarthatósági igazolás (Proof of Sustainability)
Fő funkció	Megújuló eredet igazolása a termelő/fogyasztó által (pl. ESG)	ÜHG kibocsátás igazolása RED előírásoknak megfelelően
Kibocsátó	Állami szinten kijelölt intézmény (<i>Magyarországon MEKH</i>)	Európai Bizottság által elismert önkéntes minősítő szervezet (pl. ISCC)
Kapcsolat a fizikai gázzal	Lehetséges, de a GO gyakran elválik attól a gázmennyiségtől, amelyre vonatkozik	Fizikai anyagáram követése kötelező (tömegmérleg)

Támogatott és nem támogatott termelés

A GO piac kezdetben jellemzően támogatott termeléshez kapcsolódott. Napjainkra azonban egyre szélesebb körben használják a GO-t, így nem-támogatott termelés esetében is bevételi forrássá válik.

Kötelezettségeken vagy önkéntes döntéseken alapuló felhasználás

Az árak alakulása döntően függ a biometán felhasználásától: a kötelezettségek teljesítése (compliance market: RED III, ETS, FuelEU Maritime) alapvetően mást jelent, mint az önkéntes felhasználás (voluntary market - például ESG megfontolások alapján). A GO-k mindkét piacon szerepet kap(hat)nak.

A szabályozott piacon (compliance market) a származási garanciákat (GO-kat) hanem konkrét jogszabályi vagy hatósági kötelezettségek teljesítésére használják fel.

Ezek a felhasználások például az alábbi szabályozásokhoz kapcsolódhatnak:

- a RED III irányelv szerinti megújuló energia részarány elérése a közlekedési vagy fűtési szektorban,
- a FuelEU Maritime rendelet előírásai a tengeri hajózásban,
- az ETS1 vagy ETS2 rendszerekben való kibocsátás-csökkentés igazolása,
- nemzeti biometán bekeverési kötelezettségek teljesítése.

Ezekben az esetekben a GO-ok a teljesítés igazolásánál jogi értékkel bírnak, azonban a szabályzás egyéb tanúsítvány (pl. fenntarthatósági igazolás – PoS) benyújtását is előír(hat)ja.

Az önkéntességen alapuló piacon (voluntary market) a biometán felhasználók önállóan döntenek el, hogy reputációs vagy vállalati karbonsemlegességi céljaikra milyen dokumentációt igényelnek a származási garanciák vásárlásán túlmenően.

Ár trendek és alkalmazási területek

A 2022-es energiaválság hatására az árak jelentősen emelkedtek, elérve a 30–40 EUR/MWh prémiumot bizonyos piacokon (pl. tengeri közlekedés, RED III szerinti kötelező felhasználás). Más piacokon, mint a háztartási hőcélú felhasználás, az árak 20–30 EUR/MWh között mozogtak.

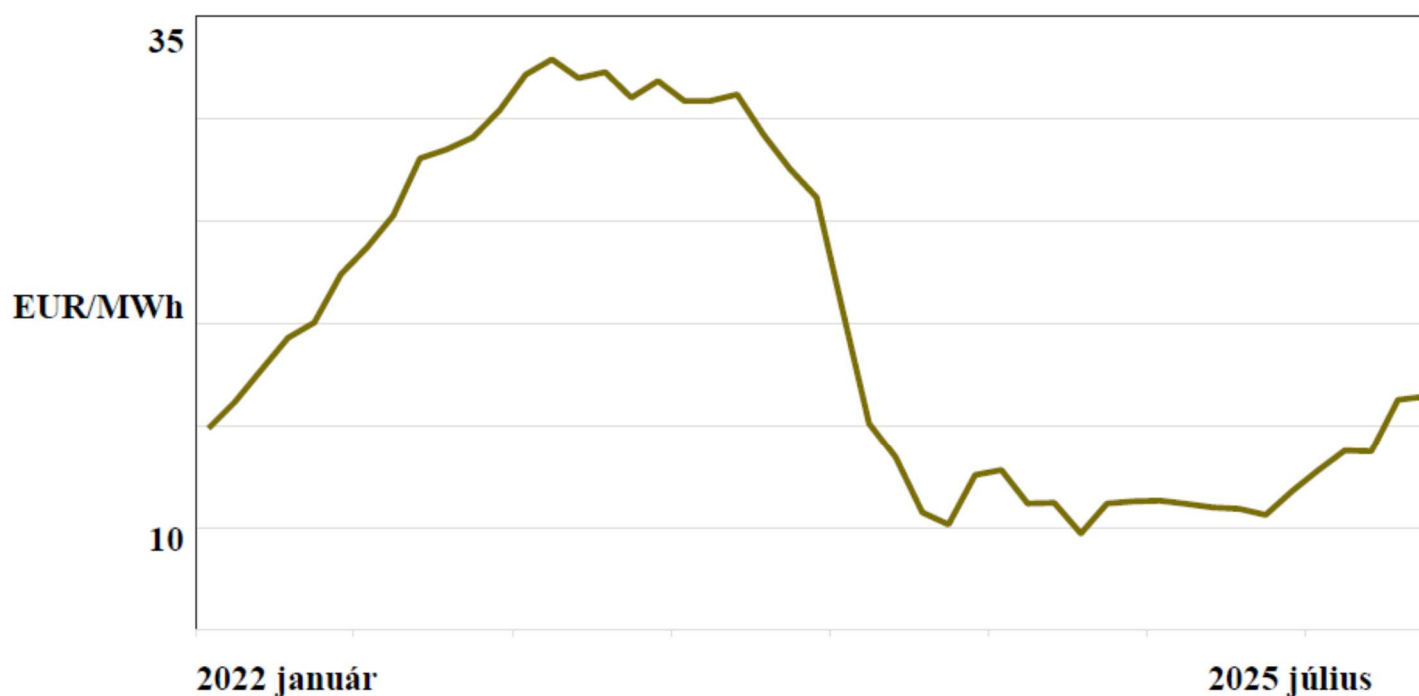
	Cél	Támogatott elfogadva?	PoS szükséges?	Ár EUR/MWh "zöld" prémium	Import elfogadás
Önkéntes piac	M	igen	nem	12 -30	igen
ETS 1	E	igen	legtöbbször	15 . 20	vegyes
Hajózás	M	igen	igen	30 - 40	igen
Épületfűtés	E	vegyes	legtöbbször	20 - 30	vegyes
Földgáz kiváltás	M	nem	igen	80 - 100	nem
RED III	M	nem	igen	80 - 100	igen

M – megújuló energia termelés

E - ÜHG emisszió csökkentés

Megjegyzés: a kék mezővel jelzett esetekben meghatározó a nemzeti szabályzás, amely például kötelező, szankcionált földgázba bekeverési arányt vagy kötelező közlekedési hajtóanyag felhasználási részarányt ír elő. Az itt szereplő 80-100 EUR/MWh prémium nem a GO ára, hanem a nemzeti szabályzás feltételrendszeréhez igazodó érték.

A Veyt a piaci információk feldolgozása alapján Blomethane GO Index-et képez, amely illusztrálja a GO-k átlagárának tendenciáját.

Kitekintés 2035-ig

A GO-piac növekvő fontossággal bír majd, különösen a fenntarthatósági tanúsítással rendelkező és kötelezettségek tekintetében használható GO-k esetében. A FuelEU Maritime és ETS1/2 piacok iránti kereslet növekedése várható. Az önkéntes piac aránylag stabil marad, míg a hőpiacokon némi visszaesés lehetséges.

	Támogatott termelés elfogadott?	PoS szükséges?	Ár EUR/MWh "zöld" prémium	Várható trend
Önkéntes piac	igen	nem	12 -30	→
ETS 1	igen	legtöbbször	15 . 20	↗
FuelEU/Maritime	igen	igen	30 - 40	↗
Épületfűtés	vegyes	legtöbbször	20 - 30	↘